

§ 13–16

Horrtepan te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska passa domstolar

13§ Dollo kai hunkar part eller hunkar rakkrepaskro forr je part dre je mål eller je ärende passa je förvaltningsrätt, tingsrätt, mark- och miljödomstol eller sjörättsdomstol kai kammar je domkrets kai saru eller je kotta fonn dova aschar dre *Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala ta Övertorneå kommun* kammar horrtepa te bruka lallaro-rakkrepa eller meänkieli dre målets eller ärendets handläggning, om målet eller ärendet kammar anknytning to kommen fonn kalla kommuner. Detsamma aschar forr samiska passa je domstol kai kammar domkrets kai saru eller je kotta fonn dova aschar dre *Arjeplog, Gällivare, Jokkmokk eller Kiruna kommun*, om målet eller ärendet kammar anknytning to kommen fonn kalla kommuner.

Horrtepan te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska aschar dre dolla domstolar kai je dom eller je beslut dre je mål eller ärende kai pukkas dre an-farrepan forr kavva stycke överklagas.

14§ Horrtepan te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska dre mål eller ärenden passa domstolar kai pukkat dre 13 § omfattar horrtepa te dela handlingar ta rannlo bevisning pre kavva rakkrepa to domstolen, horrtepa te le handlingar kai aschar dre målet eller ärendet pre rakkreddott pre minoritetsrakkrepat dre je muntlig förhandling ta glan domstolar rakkla kavva rakkrepa. Domstolen ska rissra handlingar ta skriftlig bevisning to svedikko-rakkrepa, om dova tchi aschar uppenbart onödigt.

Ninna forr övrigt ska domstolen kamma to sillo te bruka minoritetsrakkrepat dre sire kon-takter to parten eller dolleskro rakkrepaskro.

Dre sassare mål ta ärenden kai omfattas fonn horrtepan te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska passa domstolar enligt 13 § kammar je part eller rakkrepaskro forr je part kai tchi kammar juridiskt biträde pre begäran horrtepa te le domslut ta domskäl eller beslut ta beslutsmotivering rannlott pre kavva rakkrepa.

15§ Dollo kai volltrar te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska tella je måls eller ärendes handläggning dre domstol enligt 13 § ska begära dova kanna målet eller ärendet farrar-an eller dó ersto vollta kanna parten ska yttra sé dre målet eller ärendet. Je begäran te le rissrepa to minoritetsrakkrepa enligt 14 § tritto stycke ska framställas glan je kurrko jatt fonn dova dives domen eller beslutet meddelats, om je savo begäran tchi aschar framställd glaner dre handläggning av målet eller ärendet.

Om je begäran te bruka minoritetsrakkrepa eller te le rissrepa fonn rakkrepat framställs palla dova kai pukkas dre dó glanduna ta dyto stycke motte begäran avslås. Je savo begäran ler ninna te avslås om dó aschar uppenbart att dova kammar je otillbörligt syfte.

16§ Om je part eller rakkrepaskro forr je part kammar horrtepa te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska dre je rättegång, ska tolk brukas kai pukkat dre bestämmelserna dre 5 kap. 6-8 §§ ta 33 kap. 9 § rättegångsbalken ta 50-52 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Länsstyrelsen
Stockholm
Box 22067
104 22 STOCKHOLM
Tel: 010-223 10 00

Sametinget
Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA
Tel: 0980-780 30

§ 17–18

Lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska dre förskola, kommen vaver pedagogisk verksamhet ta äldreomsorg

17§ Horrtepan forr manusch dre vissa fall te ava erbjudna förskola ta viss vaver pedagogisk verksamhet pre lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska regleras dre 8 kap. 12 a § ta 25 kap. 5 a § skollagen (2010:800).

18§ Je kommun kai aschar dre je förvaltningsområde ska erbjuda dollo kai vunn-schrar tchakkes möjlighet te le saru eller je dosta baro kotta fonn dova service ta omvårdnad kai aschar erbjuden tella ramen forr äldreomsorg fonn personal kai janar lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska.

18a§ Je kommun kai tchi aschar dre je förvaltningsområde ska erbjuda dollo kai vunn-schrar tchakkes möjlighet te le saru eller je dosta baro kotta fonn dova service ta omvårdnad kai aschar erbjuden tella ramen forr äldreomsorg fonn personal kai janar lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska, om kommunen kammar personal kai janar dova rakkrepa. Detsamma aschar forr je kommun kai aschar dre je förvaltningsområde forr je visst rakkrepa vá ambelanger vavera rakkrepan.

18b§ Kommunen ska tella ramen forr savo omsorg kai aschar erbjuden enligt 18 ta 18 a §§ andikka purane manuschas behov te rikkra an to siro kulturella identitet.

18c§ Kommunen ska dela info to dollo kai mangar bistånd tella ramen forr äldreomsorgen om möjligheterna forr savo sådan service ta omvårdnad kai pukkas dre 18 ta 18 a §§.

§ 19–21 Undantag & Uppföljning

19§ Om särskilda skäl aschar kammar regeringen horrtepa te meddela föreskrifter kai pukkar att je viss myndighet kai aschar tella regeringen ska undantas fonn tillämpningen fonn 8 §. Motsvarande aschar ninna palla regeringens bemyndigande forr region ta kommun vá ambelanger kommunala myndigheter.

20§ Förvaltningsmyndigheters tillämpning fonn kavva lag ska pallandikkas. Regeringen meddelar föreskrifter palla kommen eller kommena myndigheter kai ska le te ansvara forr uppföljning. Kavva uppföljningsansvar medför tchi je kuttier tillsynsansvar forr vavera myndigheter.

21§ Je myndighet kai kammar uppföljningsansvar ska ninna masskar rådgivning, daben fonn info ta sikklo verksamhet hasstra vavera förvaltningsmyndigheter dre tillämpningen fonn kavva lag.

1–12 §§

§

1–5

Allmänna bestämmelser

1§ Kavva lag kammar bestämmelser palla temmgre minoriteter, temmgre minoritetsrakkrepan, förvaltningsområdet tahorrtepan te bruka je minoritetsrakkrepa passaförvaltningsmyndigheter ta domstolar ta bestämmelser forrældreomsorg. Lagen kammar ninna bestämmelser palla uppföljning fonn kavva lags tillämpning.

2§ Temmgre minoriteter aschar judar, romani-manusch, samer, sverigefinnar ta tornedalingar kai aschar vriannSvedikketemmens uschlepa enligt Europarådets ramkonvention omskydd för nationella minorite-

ter (SÖ 2000:2) ta dova europeiskastadgan om landsdels- eller minoritetspråk (SÖ 2000:3).

Dre språklagen (2009:600) pukkas att lallaro-rakkrepa, jiddisch, meänkieli, romani-rakkrepa ta samiska aschar temmgre minoritetsrakkrepan.

3§ Kommuner ta regioner ska dela vri info to dolla temmgreminoriteterna palla lenngre horrtepan ta dó allmänas ansvarvriann kavva lag ta dolla föreskrifter kai kavva lag hänvisarto. Detsamma aschar forr statliga förvaltningsmyndigheter kai kammar je verksamhet kai aschar betydelsefull forr

dolla temmgre minoriteter eller minoritetsrakkrepan.

4§ Dre språklagen (2009:600) pukkas att dó allmänna kammar je särskilt särskilt ansvar te rakka ta te främja dolla temmgre minoritetsrakkrepan te vidder ascha jiddrane rakkrepan.

Dó allmänna aschar ninna te främja dolla temmgre minoriteter te rikkra an to ta te naschta te utveckla sire kulturer dre Svedikketemmen. Utveckling fonn je kulturell identitet ta te naschta te rakkla siro jegno minoritetsrakkrepa ska främjas särskilt forr terme.

5§ Förvaltningsmyndigheter ska dela dolla temmgre minoriteter möjlighet to le inflytande dre puttchepan kai aschar viktiga forr lennde ta rakkla ta schunna to minoriteterna så långt dó aschar möjligt samråda mé minoriteterna dre savea puttchepan.

Samråd kai pukkat dre dova glanduno stycke ska rikkras masskar att förvaltningsmyndigheten kammar je strukturerad dialog mé dolla nationella minoriteterna ninna syfte te naschta te beakta lenngre dikkepan ta dennkrepan ta behov dre myndighetens beslutsfattande.

5a§ Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja nykkenas ta dolla ternngre möjligheter to inflytande ta samråd dre puttchepan kai aschar viktiga forr lennde ta anpassa formerna to lenngre förutsättningar.

5b§ Kommuner ta regioner ska kera pre sillon ta riktlinjer forr siro buttepa trusstal minoritetspolitiken.

Uppgifter palla sillon ta riktlinjer kai aschar ledda-an enligt dova glanduno stycke ska pre begäran delas to dova myndighet kai kammar uppföljningsansvar enligt 20 §.

§ 6–7

Förvaltningsområden

6§ Förvaltningsområdet forr lallaro-rakkrepa aschar *Botkyrka, Eskilstuna, Gällivare, Hallstahammar, Haninge, Haparanda, Huddinge, Håbo, Kiruna, Köping, Pajala, Sigtuna, Solna, Stockholm, Södertälje, Tierp, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Uppsala, Älvkarleby, Österåker, Östhammar* ta *Övertorneå kommun*.

Förvaltningsområdet forr meänkieli aschar *Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala* ta *Övertorneå kommun*.

Förvaltningsområde forr samiska aschar *Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Gällivare, Härjedalen, Jokkmokk, Kiruna, Lycksele, Malå, Sorsele, Storuman, Strömsund, Umeå, Vilhelmina, Åre, Älvdalen* ta *Östersund kommun*.

7§ Vavera kommuner fonn dolla kai aschar ranndade dre 6 § motte palla ansökan ninna le te ava je förvaltningsområde forr lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska. Regeringen ler beslut palla savo kommun kai ler te ava je förvaltningsområde.

Je kommun kai aschar dre je förvaltningsområde palla beslut motte ansöka fonn regeringen om utträde fonn je förvaltningsområde. Regeringen kammar horrtepa te le beslut to utträde blott om synnerliga skäl aschar forr dova.

Regeringen motte meddela föreskrifter palla anslutning to eller utträde fonn je förvaltningsområde.

§

8–12

Horrtepan te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska ninna myndigheter

8§ Manusch kammar horrtepa te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska dre sire rakklade ta ranndle kontakter to je förvaltningsmyndighet kai kammar saro eller je kotta fonn siro geografiska verksamhetsområde dre je förvaltningsområde forr dova minoritetsrakkrepa. Kavva aschar dre sassare ärenden kai je manusch hunkar part eller rakkrepaskro forr je part dre, om ärendet kammar anknytning to förvaltningsområdet.

Om je manusch brukar lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska dre je savo ärende, kammar myndigheten uschlepa te dela je rakkladott svar pre samma rakkrepa. Manusch kai tchi kammar juridiskt biträde kammar ninna horrtepa te, kanna lo volltrar te, le beslut ta beslutsmotivering dre ärende ranndle pre lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska.

Myndigheten motte ninna dre vavera kontakter rakkla to manusch pre kalla rakkrepan.

9§ Vri je förvaltningsområde kammar manusch horrtepa te bruka lallaro-rakkrepa, meänkieli eller samiska dre rakklade ta ranndle kontakter dre förvaltningsmyndigheters ärenden kanna lo hunkar part eller hunkar rakkrepaskro forr je part dre je ärende, om dova motte handläggas fonn personal kai janar minoritetsrakkrepat.

10§ Manusch kammar svako-tchiro horrtepa te bruka lallarorakkrepa, meänkieli ta samiska dre ranndle kontakter to *Riksdagens ombudsmän* ta *Diskrimineringsombudsmannen*. Detsamma aschar forr ranndle kontakter to *Justitiekanslern*, *Försäkringskassan*, *Skatteverket* ta *Arbetsförmedlingen* dre ärenden kai je manusch hunkar part eller rakkrepaskro forr je part.

11§ Förvaltningsmyndigheter ska butta forr te dikka-to tchakke jonn kammar personal kai janar lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska kai jonn kammar bruk forr dova dre kontakter masskar myndigheten ta manusch.

12§ Förvaltningsmyndigheter ler te kera pre särskilda stunder ta särskilda städijar osa kai jonn motte trissa manusch kai rakklar lallaro-rakkrepa, meänkieli ta samiska, ta ninna kamma särskilda telefontider.